

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Z

Höstning

Höstning

På Göingeholm voro vi torpare och höstade lotterna.
Vi lågo om nätterna i höet och voro uppe med ljusningen.
När lotten var färdig på morgonen gingo vi hem. Tidigt
på kvällen gingo vi sedan till gället för att nästa mor-
gon hösta nästa lott. Vi lågo och ~~berättade~~ berättade his-
torier, så att någon sömn blev det just ej av. Kvinnorna,
som skulle räfsa , lågo också i höet, somliga parade med
karlarna.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVaggvisa

Vaggvisa

Vyssa, dyssa litet barn
stort i röven som en kvarn
har så många farar
en i Malmö , två i Lynd
fyra och tjugo i Stralsund
först en prost och sen en präst
och sen två raskar karlar.

Sk
Krota
I Rom
1829

3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2446

Kyell. Hagberg
Pier. v. Anders Fogel
Född 1841 i I. Rom
Kyrkegrimmen

Kyrkegrimmen

Om jag har hört talas om kyrkegrimmen, Ja, det var
för roligt för min mormor var en jul krasslig och var
rädd för att hon skulle vara den första som dog vid nyåret,
ty då måste hon rädda och följa kyrkegrimmen, påstod hon.
Men gumman slapp att dö det året, men nästa år var hon den
första som dog i församlingen. Men om hon springer och
ränner efter kyrkegrimmen vet jag inte , för jag träffar
henne aldrig.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4

Åsumspågen

Åsumspågen

Åsumspågen blev en gång anklagad för kvacksalveri,
men när ~~LÄNSMÄN~~ länsmannen skulle hämta honom till för-
höret, stämde Åsumspågen länsmannens hästar, så att de
rörde sig ej ur stället. Länsmannen hade inget annat att
göra än att lämna honom åt sitt öde och först då kunde
han köra därifrån.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gökvisan

Gökvisan

Nu haver göken börjat
 att gala i år
 Det var den första gången
 som jag hörde den i går
 Näktergalen spelar
 och lärkan hon sjunger
 och lilla göken gal
 i den grönaste dal
 Göken ropar kuku
 roligt nog lilla du.

Haren den springer
 och leker i sanden

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

och fiskaren ~~m~~tar

i den villande strand

Jägaren ^{han} lurar

i småbuskar fyrar

Han rensar sin trädgård

så ofta ibland

Göken ropar kuku

roligt nog lilla du

Hit är vi komna

Därför är vi många

Därför skall vi roga oss

2446

i våra glada dar

Göken han ropar kuku

roligt nog lilla du.

Denna visa brukade de sjunga när de kommo till-
sammans.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2446

8

Ordspråk från S. Rörum

Ordspråk

från S. Rörum

När Jälakäringen byker i dag, så tvättar hon i morgon.

Det betydde, att när dimman steg upp vid Jälbacken skulle det bliva regn följande dag.

9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2446

Väderleken

Väderleken

Om det kommer snö strax om efterhösten blir det
långvarig vinter.

"Västanväder och regn, det betyder milt" är ett
uttryck, som brukas här.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ärlan

Ärlan

När ärlan gick omkring på åkrarna , så var det tid
att så.

//

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2446

Ordspråk

Ordspråk

Goda tecken varodet, när man såg:

Plogen drya
sorken flya
fölet på en god sida

Onda tecken var det däremot att se:

Plogen stå
sorken gå
fölet mitt i asshölet.

Det ansågs turligt att se fölet på vänster sida om märren.
Detta gälde om det första fölet man såg på våren, liksom det
gälde den första plogen och sorken.

2446

Offerkälla

Offerkälla

På Torgårds ägor mot Ekastorp finns en källa, som de
förr i tiden lär ha offerat i . De offerade mot ~~XXXX~~ sjukdom.
Men det är nu länge sedan.

76.
Frosta bod
S. Rörum
1929

uppt. Kjell Hasberg
ber. And. Fröjd
f. 1841.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13.

Gårdsträd

Gårdsträd

På en gård fanns det en stor alm mitt på ~~g~~ gårds-lämn
planen med en gräsbänk runt omkring, där man kunde sitta.
Detta träd var man särskilt rädd om, och man fick inte
såga ner det. Något särskilt namn har jag ej hört på det.

Skänkt
Frodo
S. Rönner
april 1929

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

And. Bjell Hagberg

14.

2446

Per Olov Fröjd
Född 1841 s. Rönner

Gå med stjärnan.

Gå med stjärnan.

De hade stjärnan på en stång på nått vis och gick omkring med den vid julen, jag minns ej när, ty det var ej i min tid. De gick emallertid från gård till gård och fick fylla. Man säger därför om någon varit full, att han gått med stjärnan.

2446

LURDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Julamat.

Julamat

Min far var soldat i 33 år. Han hade ett torp. Om julen gick han omkring och fick julamat - det hörde liksom till avlöningen. På varje ställe gav de honom en kaka surt och en kaka sött bröd, ett lammlår, ett halft svinahuvud och ett halvstop eller ett kvarter brännvin.

Han hade en säck och en flaska med sig. Men säcken var inte bottenlös som prästasäcken, utan den blev snart full och då gick han hem med det och sedan gick han ut efter mera. - Det fanns en länsman, som skulle

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

skämta med en präst och så sa han: "Säg mig pastorn,
hur kommer det sig att prästasäcken är bottenlös?"
"Jo", sa prästen " det kommer sig därutav, att en
utsulten länsman bet av den."

2446

Gödsling

Gödsling.

Annandagsmorgon om julen gick vi omkring till varandra och gödslade. De skulle inte veta om det på stället stället. I allmänhet gjorde vi fint och bar ut gödseln, men var det något ställe, som vi ej tyckte om, så bar vi in gödsel i stället.

På somliga ställen fick vi traktering någon dag efter, sedan de fått reda på vem det var som gödslat.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2446

Vidskepelse.

Vidskepelse

Man satte stål i tröskeln och ett femuddakors
över dörren i ladugården för att de ej skulle kunna
"häxa" kreaturen.

Th.
Frosta hd
S. Rörum förs
1929

Uppst. Kjell Hagberg
Loer. Anders Fröjd
f. 1841

2446

LOHNS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19

Viga folk.

Viga folk.

De sa, att somliga människor kunde viga folk
vid ett träd. De skulle då aldrig bli vigda av
någon präst.

2446

Kloga - Anna.

Kloga - Anna

Kloga - Anna bodde i Småland, var minnes jag ej.
Gubben Ola Rydbäck brukade gå till henne och tog
med sig kläder, hår o.dyl. från personer, som ville
bli friska.

Skans
Frosta
S. Rönner
sept. 1929

Upp. av Kjell Rydberg
bes. av Anders Fröjd
Född år 1841
i S. Rönner

21.

LUNDAS UNIVERSITETS
FOLKLÄSNINGESARKIV

2446

Staffansvisa

Staffansvisa.

Staffan var en stalldräng
Håll fast i fålan min
Han vattnade sina fålar fem
I rad i rad i gossar blå
Låt oss lustig vara
En gång jul om året varar
Sjung faderalla lala la

Den ene den var apelgrå
Den rider själva Staffan på

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

De två de voro vita
De voro varandra lika

De två d^e voro röda
De skulle varandra föda

2446

LUDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Staffansritt

Staffansritt

De redo Staffan annandagens morgon om julen.
Drängarna fick nötter och äpplen av pigorna och
supar av karlarna. De höllo på tills de voro så
fulla, att de ej kunde rida längre.

2446

Meåttansfågeln.

Meåttansfågeln.

Meåttansfågeln , det är gläntan eller gladan. När den kom , började man med meåttan och när den flyttade i oktober slutade man med meåttan.

2446

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bäckahästen.

Bäckahästen.

En person såg en vit häst med en massa skolglyttar
på ryggen. Han utbrast då:

Jesu kors
Vilken lång hors.

Då försvann hästen och glyttarna trillade av.

2446

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skogssnuvan.

Skogssnuvan.

En man skulle gå över bäcken här i S. Rörum för att komma hem. ~~En gång~~ Men när han kom till bäcken förvillade skogssnuvan honom, så att han trodde sig vara hemma : Han klädde av sig, hängde kläderna på grenar och lade sig i bäcken.

KUO'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

JK

Enk. Ad.

S. Rörum sin
1929

Nicken och älvorna.

Opp. Kjele Høyberg 27.

2446 Bar. Ant. Frøyd

f. 1841 i S. Rörum

Nicken och älvorna.

När nicken spelar dansar älvorna. Älvorna äro små, små fruntimmer, som dansa på vattnet.

Skinn
Frode Od
S. Rörum
1929

ALBERT L. UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Alpp. Kjal. Hagberg 28.
Ber. And. Fröjd
2446
f. 1841 i S. Rörum

Nicken.

Nicken.

Om någon ville bliva spelman, så skulle han sätta sig
under en bro och lära spela av nicken. Sedan kunde han
spela, så att tallrikarna dansade under bordet.

2446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

29.

- Höstning - s. 1.
Vaggvisa - s. 2.
Huskedrimmen - s. 3.
Åsumspågen - s. 4.
Sökrisan - s. 5-7.
Ordspråk från S. Römm - s. 8.
Väderleken - s. 9.
Åslan - s. 10.
Ordspråk - s. 11.
Offerkälla - s. 12.
Sindsträt - s. 13.
Stängossar - s. 14.
Julamat - s. 15-16.
Göding - s. 17.
(Vid skapelse) stäl i tröskeln - s. 18.
Vigd vid trät. - s. 19.
Klocka - Anna - s. 20.
Staffansvisa - s. 21-22.
Staffansrit - s. 23.
Meatångfågeln - s. 24.
Bäckhästen - s. 25.

- Stroppsman - s. 26.
Näcken öälvorna - s. 27.
Näcken - s. 28.